154 - 79 "Таджавид" - кораническая литература.

سؤال و جوابلى

يگل تجويد

دورتنچى مرتبه باصالووى.

ناشرى:

حسين حسينوف كتبخانه‌سى

اورنبورغده.

ЭЛЕКТРО-ПАРОВАЯ ЛИТО-ТИПОГРАФІЯ
Товарищества «КАРИМОВЪ, ХУСАИНОВЪ и Ко»
Оренбургъ.
1913 г.

مکتب، مدرسه مدیرلاری هم معلم و معلمه لرمز دقتینه:

بویل اوچون

هر فندن، هر تلده اوقو کتابلرینی، هر توردن یازو اسبابلرینی، روسچه هم مسلمانچه حساب بورنو اوچون موافق، اوکایلاب اشله‌گان هر تورلی زورلقده کانتورا کنیگه‌لرینی چیکسز کوب حاضرله‌دک. هر نرسه‌نڭ نوری، یخشیسی، آرزانی هر قایچان بزده تابلور. بزنڭ نشریات اوقو، مطالعه کتابلرینی آلوچیلرمز توغری اوزمزدن صورانولری مطلوب؛ اوز نرسه‌مزنی اوزمزدن صورانوده کوب اوکایلق هم آرزانلق تابلور. مشتریلرمزنڭ بونی خاطرلرنده توتولری تیوشدر.

مال صوراتوچیلر برقدر زاداتکه ایله آدرسلرینی روسچه آچق یازوب یبارولری یته‌در.

کتبخانه‌مزنڭ مکمل اسامی الکتبی بوش یبارله.

احترام ایلا: حسینوف کتبخانه‌سی.

معلم لطفی وفا.

سؤال و جوابلی

یکل تجوید

دورتنچی مرتبه باصلووی.

ناشری :
حسین حسینوف کتبخانه‌سی
اورنبورغده.

«کریموف، حسینوف و شرکاسی» نڭ مطبعه‌سی
اورنبورغ — ۱۹۱۳

بسم الله الرحمن الرحيم

حامدا لله ومصليا على نبيه المصطفى

تجويدنى طانومق

تجويد نى ديگان سوز ؟

قرآن‌نى درست اوقو ديگان سوز.

قرآن‌نى درست اوقو نى برله بولا؟

تجويدنڭ حكملرنى يخشى بلمك ايله بولا.

تجويدنى يخشى بلور ايچوب نرسه‌لرنڭ حكملرينى يخشى بلورگه كرك؟

تنوين ونون ساكن‌نڭ، ميم ساكن‌نڭ، لام تعريفنڭ، لفظة الله‌نڭ، رانڭ حكملرنى ومدلرنى هم باشقه‌لرنى يخشى بلورگه كرك.

تنوين، نون ساكن

تنوين ديب نرسه گه ايتوله؟

ايكى آست (ـٍـ)، ايكى اوست (ـًـ)، ايكى اوتر (ـٌـ) گه أيتوله.

نون ساكن ديب نرسه گه ايتوله؟

سكونلى (نْ) نونغه ايتوله.

تنوین هم نون ساکن‌نك نیچه حالی بار؟

دورت حالی بار.

نیلر؟

اخفا، اظهار، اقلاب، ادغام.

تنوین، نون ساکن‌نك اخفا حالی

تنوین ویا نون ساکن نك حالی قاچان اخفا بوله؟

اخفا حرفلرندن برینه یولقسه‌لر.

اخفا حرفلری نیچه ونیلر؟

اون بیش: صف ذا ثنا جود شخص قد سما کرما ضع ظالما زد تقا دم طالبا فتری، بو بیتنك اولگی حرفلریدر.

اخفا بولسه نیچك اوقوله؟

تنوین ویانون ساکن‌نی یاشروب «غنه» برله اوقوله.

مثالی نیچك؟

عَنْ صَلوتهم، فاجراً کفارا کبی.

تنوین، نون ساکن‌نك اظهار حالی

تنوین ونون ساکن‌نك حالی قاچان اظهار بوله؟

اظهار حرفلرندن برینه یولقسه‌لر.

اظهار حرفلری نیچه ونیلر؟

آلتی: هاء، همزه، حاء، خاء، عین، غین لردر:

اظهار بولسه نیچك اوقوله؟

تنوین ویانون ساکن برله بو حرفلرنك آراسین آیروب آچق قیلوب اوقوله.

مثالی نیچك؟

مَنْ آمَنَ، عَلیمٌ خَبیر کبی.

تنوین، نون ساکن‌نڭ اقلاب حالی

تنوین ونون ساکن‌نڭ حالی قاچان اقلاب بوله؟

اقلاب حرفی بولغوچی «با» غه یولقسه‌لر.

اقلاب بولسه نیچک اوقوله؟

تنوین ویا نون ساکن‌نی چن میمگه آلشدروب «غُنَّه» برله اوقوله.

مثالی نیچک؟

مِنْ بَعْد، سَمِیعٌ بَصِیر کبی.

تنوین، نون ساکن‌نڭ ادغام حالی

تنوین ویا نون ساکن‌نڭ حالی قاچان ادغام بوله؟

ادغام حرفلرینه یولقسه‌لر.

بونلرنڭ حالی بولغان ادغام نیچه تورلی؟

ایکی تورلی: ادغام بلاغنه، ادغام مع‌الغنه.

ادغام بلاغنه حرفلری نیچه ونیلر؟

ایکی: «لام»، «را» حرفلری.

ادغام بلاغنه بولسه نیچک اوقوله؟

تنوین ونون ساکن‌نی بولقغان حرفینه کرتوب اوقوله.

مثالی نیچک؟

غفورٌ رَحیم من رَب کبی.

غنه نی دیگان سوز؟

بورون بوینده حرفنی آڭلداتوب تورو دیگان سوز.

ادغام مع الغنه حرفلری نیچه و نیلر ؟

دورت: «یا»، «میم»، «نون»، «واو».

ادغام مع الغنه بولسه نیچك اوقوله ؟

تنوین ونون ساکن‌نی بولقغان حرفینه کرتوب «غنه» برله اوقوله.

مثالی نیچك ؟

خَیْراً یره، مِن مِثله کبی.

میم ساکن نڭ حاللری

میم ساکن نڭ نیچه حالی بار و نیلر؟

اوچ حالی بار: ادغام مثلین، اخفاء شفویه اظهار.

میم ساکن نڭ حالی قاچان ادغام مثلین مع الغنه بوله ؟

اوزی کبی میم‌گه یولقسه،

مثالی نیچاڭ ؟

عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ کبی

میم ساکن نڭ حالی قاچان اخفاء شفویه بوله ؟

«با» غه یولقسه.

مثالی نیچك؟

رَبَّهُمْ بِهِمْ کبی.

میم ساکن نڭ حالی قاچان اظهار بوله؟

میم برله بادن باشقه هر بر حرفکه یولقغانده.

مثالی نیچك؟

اَنْتُمْ لَهَا، اَنْفُسَهُمْ وَمَا کبی.

لام (تعریف الف لام) نڭ حاللری

لام تعریفنڭ نیچه حالی بار ونیلر؟

ایکی حالی بار: اظهار قمریه، ادغام شمسیه.

لام تعریفنڭ حالی قاچان اظهار قمریه بوله؟

حروف قمریه‌دن بولوچی حرفلرگه بولقسه‌لر.

اظهار قمریه

حروف قمریه نیچه

اون دورت: ابغ حجك وخف عقیمه کلمه‌لر نده‌گی حرفلر در.

اظهار قمریه بولسه نیچك اوقوله؟

لام تعریف برله حرفلر نڭ آراسینی آیر- وب اوقوله.

مثالی نیچك؟

الْیوم، والْعصر، الْقمر کبی.

ادغام شمسیه

لام تعریفنڭ حالی قاچان ادغام شمسیه بوله؟

حروف شمسیه‌گه یولقسه‌لر.

حروف شمسیه نیچه ونیلر؟

اون دورت: تب ثم دع ذنبا رمی زد سمعة شم صدر ضعیف طاب ظن له نعم کلمه‌لرینڭ اوّلگی حرفلری در.

ادغام شمسیه بولسه نیچك اوقوله؟

لام تعریفنڭ لامنی صوڭنداغی حرفکه کرتوب اوقوله.

مثالی نیچك؟

بالشّمس، والصّبر، والضُّحی کبی.

حرفلری بلنمگاننك ادغام شمسیه برله اظهار قمریه‌نی بلورگه بوله‌می؟

لام تعریف تشدیدلی حرفکه یولقسه هر وقت ادغام شمسیه بولور.
تشدیدسز حرفکه یولقغاننك اظهار قمریه اولور.

لفظة الله

لفظة الله نرسه؟

«الله» دیگان سوز در. بوڭا «لفظة الله» دیولور.

بوننك نیچه حالی بار، نیلر؟

ایکی حالی بار:
لفظة الله‌نك اوّلگی یاغننغی حرف اوستلی یاکه اوترلی بولسه، قالون اوقولور — «وَاللّٰه، عَبْدُاللّٰه» کبی.
اگر آستلی بولسه، نچکه اوقولور — بِاللّٰه، واللّٰه کبی.

حکم الراء

«را» نك نیچه حالی بار؟ نیلر؟

ایکی حالی بار.
«را» حرکتلی بولوب اوستلی یاکه اوترلی بولسه قالون اوقولور — والرُّوح، منْ رَبّ کبی.
اگر آستلی بولسه، نچکه اوقولور — بالصبرِ، بالخیرِ کبی.

«را» ساکنلی بولسه نیچك؟

«را» ساکنلی بولسه اوّلینه قارالوب، اوّلنك‌گی حرف اوستلی یا اوترلی بولسه، قالون اوقولور.

مثالی؟

لَئِنْ صَبَرْتُم کبی؛ اگرده اوّلنده‌گی حرف آستلی بولسه نچکه اوقولور— واصبرْ کبی. اما بو صورتده «را» دن صوڭ حروف استعلا دن بیر حرف بولسه قالون اوقولور— مِرْصاد، قِرْطاس کبی؛ لکن «را» صوڭنده‌غی حروف استعلا آستلی بولسه نچکه اوقولور- کلِّ فِرْق کبی.

٩

اگر «را» ساکن، اولی کسره‌لی بولوب کسره‌سی کیتوچی (عارض) بولسه نیچك اوقولور؟

«را» قالون اوقولور. لمن ارْتضی کبی.

«را» ساکن اولوب اوّلی دخی ساکن بولسه نیچك اوقولور؟

اوّلینه قارالماینچه اوّلینك اوّلینه قارالور. اوّلی اوستلی بولسه یاکه اوترلی بولسه «را» قالون اوقولور.

مثالی نیچك؟

بالصّبْرِ فی الصُّدور کبی. اگر آستلی بولسه نچکه اولور- بصیر قدیر کبی.

اگر «را» ساکن بولوب اوّلی حرف لین بولسه نیچك اوقولور؟

نچکه اوقولور- سَیرْ، کبی.

ادغام متجانسین

ادغام متجانسین قاچان بولا؟

مخرجلری بر، صفتلری باشقه بولغان ایکی حرفنك اوّلگیسی سکونلی بولوب بر برینه یوالقغانده.

بوننك حرفلری نیچه مخرجده ؟

دورت مخرجده‌در.

برنچیسی نرسه‌لر مخرجی؟

«طا»، «دال»، «تا» حرفلرینك مخرجیدر.

مثالی نیچك ؟

وقالَتْ طائفة، اثقلتْ دعوالله کبی.

ایکنچیسی نرسه‌لر مخرجی؟

«ذال»، «ثا»، «ظا» مخرجیدر.

مثالی نیچك ؟

یَلْهَثْ ذالك، اِذْ ظَلَمُوا کبی.

اوچونچی سی نرسه‌لر مخرجی ؟

«با»، «میم» مخرجیدر.

مثالی نیچك؟

یا بُنَیّ ارکبْ مَعنا کبی.

ادغام متجانسین نچیك اوقوله؟

مخرجلری بر، صفتلری باشقه بولغان ایکی حرفنك برسنی ایکنچیسینه کوتوب اوقولور. (مثاللری اوتدی)

ادغام متقاربین

ادغام متقاربین قاچان بوله ؟

صفتده یاکه مخرجده بر برینه یاقینلغی بولغان ایکی حرف اوّلگیسی سکونلی بولوب بر برینه یولقغانده.

بو نىڭ حرفلرى نيچه مخرجده؟

ايكى مخرجده.

برنچيسى نرسەلر‌ـ مخرجىدر؟

«لام»، «را» مخرجى.

مثالى نيچك؟

قُلْ رَبِّ، بَلْ رَفعهالله كبى.

ايكنچيسى نرسەلر‌ـ مخرجى؟

«قاف»، «كاف» مخرجيدر.

مثالى نيچك؟

اَلَمْ نخلقكمْ كبى:

ادغام متقاربين نيچك اوقوله؟

صفتلرى ياكه مخرجلرى بر برينه يقين بولغان حرفلرنىڭ برسىن برسينه كرتوب اوقوله.

ادغام مثلين

ادغام مثلين قاچان بوله؟

سكونلى بر حرف اوزى كبى بر حرفكه يولقغانده بولور.

مثالى نيچك؟

فما ربحتْ تِجارَتهمْ، آووْ وَنْصروا كبى.

نون ساكن نونغه ياكه ميم ساكن ميمگه يولقسه نى بوله؟

ادغام مثلين مع الغنه بوله.

مثالى نيچك؟

منْ نار، عليهمْ مؤْصدة كبى.

حرف مد بولغان واو واوغه ياكه يا ياغه يولقسه نيچك؟

ادغام قيلو درست بولماس.

مثالی نیچك؟	آمَنُوا وَعَمِلوا، فی یُوسُف کبی.

قلقله

قلقله حرفلری نیچه؟	بیش حرف اولوب «قطب جد» کلمه‌لرنك‌- گی حرفلردر.
بونلر قاچان قلقله بوله‌لر؟	سکونلی بولسه‌لر.
قلقله بولسه نیچك اوقوله؟	بو حرفلرنی قالطرانوب اوقولور.
مثالی نیچك؟	یَدْخُلون، اَحَدْ، یَجْعَلون کبی.

«مد» وحرف مدلر

«مد» نی دیگان سوز؟	صوزو دیگان سوز.
حروف مد نیچه‌و نیلر؟	اوچ: «واو»، «یا»، «الف».
«واو» نه‌زمان خرف‌مد اوله ونه کبی؟	واو ساکن اولوب آلداغی حرفی اوترلی بولسه ـ «بُوْ» کبی.
«یا» نه زمان حرف مد اوله؟	یا اوزی سکونلی اولوب آلداغی حرف آستلی بولسه.
مثالی نیچك؟	«بِیْ» کبی.
«الف» نه زمان حرف مد بوله، نه کبی؟	الف هر وقتلده حرف مددر ـ «بَا» کبی. یاکه اوچیسینه‌ده ـ «اوتینَا»

سبب مد

سبب مد نیچه؟

ایکی: «همزه»، «سکون».

همزه دیب نرسه‌گه ایتوله؟

حرکه‌لی الفکه ایتوله «ألا»نڭ همزه‌سی کبی.

سکون دیب نرسه‌گه ایتوله؟

حرکه‌سز حرفکه.

«حرکه» نرسه؟

آست (ـِ)، اوست (ـَ) اوتر (ـُ) گه حرکه دیوله‌در.

سکون نیچه تورلی ونیلر؟

ایکی تورلی: سکون لازم، سکون عارض.

سکون لازم نرسه؟

طنغانده‌ده طنماغانده‌ده بولوب طورغان سکون - سکون لازمدر (وقفاده وصلاده ثابت اولان سکون).

سکون عارض نرسه؟

طنغانلغنه بولوب طنمغانده کیته طورغان سکون - سکون عارضدر (وقفا ثابت وصلا ساقط اولان سکون)

مد نیچه تورلی؟ نیلر؟

آلتی تورلی.
«مد طبیعی»، «مد متصل»، «مدمنفصل»، «مد عارض»، «مدلازم»، «مدلین»در.

مد طبیعی

مد طبیعی قاچان بوله؟

بر کلمه‌ده حرف مد بولوب سبب مد اولمسه

مثالی نیچك؟	اَبَدًا. تَوّابًا کبی
مدطبیعی کوبه‌وصوزوله؟	بر الف مقداری صوزلور (مدقیلنور).

مد متصل

مدمتصل قاچان بوله؟	حرف مد همزه‌گه یولقوب ایکیسی بر کلمه‌ده بولسه مدمتصل بولور.
مثالی نیچك؟	اِذٰا جاٰءَ، اولٰئِكَ سوٓءَ، جیٓءَ کبی.
مدمتصل کوبه‌وصوزوله؟	دورت الف مقداری صوزوله
مدی نرسه؟	واجب. چونکی قاریلر بارچه‌سیده مدمتصل‌ده مد قیلوب اوقودیلر.

مد منفصل

مد منفصل قاچان بوله؟	حرف مد همزه‌گه یولقوب ایکیسی ایکی کله‌ده اولسه‌لر.
مثالی نیچك؟	تُوبُوا اِلَی اللّٰهِ، اِنّیٓ اَخاٰفُ کبی
دخی نیندی حرف مدلر بار؟	مقدره بولغانلری بار.
مثالی نیچك؟	ماله اَخْلده باذْنه الا بماشاء کبی.
مد منفصل نك مدی نرسه؟	قاریلرنك قایوسی مد ایدوب، قایوسی مد ایتمه‌دکاری ایچون جائزغنه‌در.
نی قدر مد قیلنه؟	دورت الف مقداری مد قیلنور.

مد لازم

مد لازم قاچان بوله؟

حرف مد سکون لازمغه یولقسه.

مد لازم نیچه تورلی؟

دورت تورلی.

برنچیسی نرسه؟

مد لازم بولور تشدیدلی کلمه‌ده کافّـةِ الحاقّة کبی.
یاکه تشدیدسز کلمه‌ده - آلآن کبی.
مد لازم بولور مثقّل حرفده - لام میم‌نڭ لامی، المص‌نڭ لامی، طاسین میم‌نڭ سینی کبی.
یاکه مد لازم بولور حرف مخفّف‌ده - الم‌نڭ میمی، المص‌نـڭ میمی وصادی کبی.

مد لازم‌نڭ مدی نرسه؟

قاریلر بارده مد قیلوب اوقودقلرنـدن واجبدر.

نی قدر مد قیلنه؟

دورت الف مقداری مد قیلنور.

مد عارض

مد عارض قاچان بولا؟

حرف مدسکون عارضغه یولقسه

مدعارض‌نڭ مدی نرسه؟

قاریلر قایوسی مد ایدوب، قایوسی مد ایتمدکلری ایچون جائزغنه‌در.

مد عارض نی قـدر مد قیلنه؟

مدعارض وقف حالنده‌گنه بولغانغه کوره آخرینڭ حرکه‌سینه قاراب‌تورلی‌چه جائزدر

اگر آخری اوستلی اولسه نیچه وجه ونیلر جائز؟	اوچ وجه: طول، توسط، قصر.
مثالی نیچك؟	يَعْلمون کبی.
آخری آستلی بولسه نیچه وجه ونیلر جائز؟	دورت وجه: طول، توسط، قصر، برده روم.
مثالی نیچك؟	يَوْمِ الدِّين کبی.
آخری اوترلی بولسه نیچه وجه ونیلر جائز؟	یدی وجه: طول، توسط، قصر، برده روم، طول ایله اشمام توسط ایله اشمام قصر ایله اشمام.
مثالی نیچك؟	نَسْتَعين کبی
طول نرسه؟	اوزون - یعنی: دورت الف مقداری صوزوب اوقو دیگان سوز.
توسط نرسه؟	اورطاچه - ایکی الف مقداری صوزوب اوقو دیگان سوز.
قصر؟	قصقه - بر الف مقداری صوزوب اوقو.
روم نرسه؟	آقرون طاوش برله حرکه‌نی چغاروبراق قالدرو.
اشمام نرسه؟	سکوندن صوڭ ایکی ایرننی یومو.

مدلین

مدلین قاچان بوله؟ حرف لین نیچه و نیلر؟

حرف لین سکونگه بولقغانده ایکی - آلدنداغی حرفی اوستلی بولغان واو برله یا سکونلی بولسه‌لر مدلین بولورلر.

مدلین‌نڭ مدی نرسه؟ نی قدر مد قیلنور؟

مدمنفصل کبی جائزدر.
حرف لین سکون لازمغه یولقسه ایکی وجه دورست بولور.

نیلر؟

طول توسط.

مثالی نیچك؟

کهیعص، حم عسق قول شریفلرنده‌گی عین کبی.

اگر حرف لین سکون عارضغه یولقسه نیچك؟

مدعارض کبی آخری اوستلی اولسه اوچ وجه، آستلی اولسه دورت وجه، اوترلی اولسه یدی وجه جائز بولوب اَلَیْك، والصیف، ولانوم کبی.

سکته

قرآن عظیمك نیچه اورنك سکته بار؟

دورت اورنده.

قایو سوره‌لرده؟

برنچی سوره کهف‌ده - «عوجا قیما» دیگانك، ایکنچیسی سوره یس‌ده «مَنْ - مَرقدینا هذا» دیگانك، اوچونچیسی سوره قیامه‌ده - «مَنْ راق» دیگانك، دورتنچیسی سوره مطففین‌ده - «بلْ ران» دیگانده

سکته نیچك اوقوله؟

ایکی آره‌ده طاوشنی کیسوب صولشنی کیسمیچه اوقولور.

چن اوقو زمانی کیلدی

هر نرسه‌نی تطبیقات ایله بلورگه کیره‌ك.

تاریخ محبلری ومحترم اوقو واوقتوچیلرمزنڭ تله‌کلرینه بناءً
اسلام تاریخلرینی چندن مطالعه ایچون فاراب تطبیق ایـله اوقورغه

تاریخ اسلام خریطه‌سی

اسمنده „زور قولـده، قالون کاغده، ماتور بویاوده برخریطه
نشر ایتدك. بوندن برسی هرمکتبنڭ دیوارنده بولمق البته لازمدر.
یاصاوچیسی معلم صلاح کمال.

توب اسکلادی حسین حسینوف کتبخانه‌سیدر.

برمله‌ب بهاسی ٦٥ تین - پوچطه ایله ٨١ تین.
کوبله‌ب صوراوچیلرغه آیروچه اسکیدکه یاصالور.

آدریس:
г. Оренбургъ Книжнiй магазинъ
Х. М. Хусаинова.

نشریاتمزدن مکتب کتابلری

برنچی آدوم. (الفبا)	معلم مطیع‌الله القادری.	۱۸ تین.	پوچته ایله ۲۲ تین.
بزنڭ مکتب I جزء	„ ن. دوماوی.	۱۲ „	„ „ ۱٤ „
„ „ II „	قرائت. ن. دوماوی.	۱۰ „	„ „ ۱۲ „
„ „ III „	قرائت. ن. دوماوی.	۲۰ „	„ „ ۲٤ „
یاڭی املا معلمی.	شاکرجان السعدی.	۹ „	„ „ ۱۲ „
یڭل تجوید.	ع. لطفی وفا.	۵ „	„ „ ۷ „
تجوید القرآن.	معلم حسن علی.	۸ „	„ „ ۱۰ „
معلومات مدنیه وفنیه. (مصور)	صلاح الدین ـ کمال الدینف.	۲۰ „	„ „ ۲٤ „
دورس یازو. (املا)	معلم حسن علی.	۹ „	„ „ ۱۱ „
تل آچقچی I „	„ „ „	۱۷ „	„ „ ۲۳ „
تل آچقچی II „	„ „ „	۱۵ „	„ „ ۱۷ „
ادبیات معلمی I بولم.	معلم عبدالرحمن سعدی	۳۰ „	„ „ ۳٤ „
عقائد. (احکام اسلامیه مجموعه‌سندن برنچی کتاب)	معلم ص. کمال الدینف.	۱۲ „	„ „ ۱٤ „

یاڭا باصلوب چقدی

قزغانچ

تیاترو مجموعه‌سی. ٤ پرده‌لك دراما

یازوچیسی میرحیدر فیضی.

بهاسی ۲۰ تین. پوچطه ایله ۲٤ تین.

بو کتابلرنی هر یرگه کوبله‌ب زور اسکیدکه ایله هر وقتده یباروب تورورغه ممکندر.

آدریس: г. Оренбургъ. Книжный магазинъ Х. М. ХУСАИНОВА.